

Omsorgsutskottet

Plats och tid Stora Ljungås, tisdagen den 19 mars 2024 kl 13:30 – 16:09, ajournering kl. 14:52 – 15:00

Beslutande **Ledamöter**
Arne Olsson (KD), Ordförande
Johan Larsson (S), 1:e vice ordförande
Veronica Nilsson (C)
Therése Lehtimäki (V)
Solveig Eldenholm (M)

Ersättare
~~Rikard Martinsson (KD)~~
~~Christer Forsmark (S)~~

Övriga närvarande Maria Olsson, socialchef
Mona Karlsson, enhetschef utredningsenheten § 15
Ulrika Bergman, vård- och omsorgschef §§ 15-19
samt Övriga frågor
Hjalmar Lorentzon, utvecklingsledare/SAS § 17
Malin Hummel, enhetschef § 19 samt Övriga frågor
Sara Gårdeson, kanslichef

Utses att Justera Johan Larsson (S)

Plats och tid för Justering Protokollet är omedelbart justerat.

Paragrafer §§ 14-24

Underskrifter

Bestyrkande av anslag

Sekreterare

Från och med Till och med
2024-03-20 2024-04-10
Tid för anslag av protokollet

Sara Gårdeson

Ordförande

Arne Olsson (KD)

Sara Gårdeson

Justerare

Johan Larsson (S)

Protokollet förvaras på kommunhuset i Vårgårda

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

Ärendelista

§ 14	Dnr 2024-000010	
	Upprop, val av justeringsperson samt godkännande av dagordningen	3
§ 15	Dnr 2024-000103	
	Nya socialtjänstlagen - information.....	4
§ 16	Dnr 2024-000133	
	Patientsäkerhetsberättelse för äldreomsorg, hälso- och sjukvård samt funktionshinder inklusive sammanställning av avvikelser HSL 2023 - information	5
§ 17	Dnr 2024-000137	
	Sammanställning avvikelser, klagomål och synpunkter samt Lex Sarah 2023 - information	7
§ 18	Dnr 2024-000128	
	Uppföljning av intern kontroll per den 31 december 2023.....	8
§ 19	Dnr 2024-000068	
	Trygg hemgång, uppföljning - information	10
§ 20	Dnr 2024-000124	
	Månadsuppföljning per sista februari 2024	12
§ 21	Dnr 2024-000076	
	Förnyad rekommendation från SKR till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.....	13
§ 22	Dnr 2024-000125	
	Årsredovisning med verksamhetsberättelse för 2023	15
§ 23	Dnr 2024-000023	
	Ny förbundsordning Sjuhärads Samordningsförbund	17
§ 24	Dnr 2024-000020	
	Rapporter omsorgsutskottet 2024.....	18
	Övriga frågor	19

Omsorgsutskottet

§ 14

Dnr 2024-000010

Upprop, val av justeringsperson samt godkännande av dagordningen

Omsorgsutskottets beslut

Johan Larsson (S) väljs att justera dagens protokoll.

Dagordningen godkänns.

I omsorgsutskottet

Utskottet förrättar upprop.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

§ 15

Dnr 2024-000103

Nya socialtjänstlagen - information

Omsorgsutskottets beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Socialtjänsten står inför en omställning mot nya arbetssätt som är förebyggande, tillgängliga, bygger på tillit och är kunskapsbaserade. Denna förändring motiveras av den kommande socialtjänstlagen, som förväntas träda i kraft i juli 2025. De centrala förslagen i den nya lagen inkluderar att främja jämlika och jämställda levnadsvillkor, integrera ett förebyggande perspektiv och öka tillgängligheten, en tydligare roll i samhällsplanering, kunskapsbaserade insatser och möjlighet att ge insatser utan behovsprövning. Samtidigt undersöks möjligheten till en ny lag om socialtjänstdataregister.

Den förändrade lagstiftningen är en förutsättning för omställningen, men hållbarhet på lång sikt kräver även att kommunerna adresserar utmaningar som rör personal- och kompetensförsörjning, ekonomiska påfrestningar, spridning av desinformation och hantering av unga som dras in i kriminalitet.

Med anledning av kommande förändringar föredrar enhetschef det aktuella kunskapsläget för utskottet.

Förvaltningens förslag till beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

I omsorgsutskottet

Mona Karlsson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 16

Dnr 2024-000133

Patientsäkerhetsberättelse för äldreomsorg, hälso- och sjukvård samt funktionshinder inklusive sammanställning av avvikelser HSL 2023 - information

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Under 2023 har verksamheten arbetat för att förbättra patientsäkerheten. Projekt med att utbilda förflyttningsinstruktörer och förbereda inför utbildning för lyftkörkort. Rehab har under året framgångsrikt arbetat med måluppfyllelse med att uppsöka alla patienter som skrivs in i hemsjukvård. Sjuksköterskor har tagit fram utbildningsmaterial för UMUD projekt (undersköterska med utökad delegering) med syfte att frigöra sjuksköterskor till yrkesspecifika arbetsuppgifter, öka kompetensen hos undersköterskor och kvalitetssäkra kommunikation mellan sjuksköterskor och undersköterskor. Våren 2024 planeras utbildningen av UMUD påbörjas.

Totala antal läkemedelsavvikelser har ökat. Nästan hälften av alla avvikelser beror på felhantering av digitalt signeringsverktyg i samband med överlämnandet av läkemedel. Bättre följsamhet i signering hade förbättrat det totala resultatet.

På Vårgårdens demensavdelningar arbetar nu en demenssjuksköterska. Arbetssätt med bemötandeplaner utefter kvalitetsregister BPSD (Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demenssjukdom) finns, men 2023 har man inte gjort registreringar. På demensavdelningar har man fokuserat på Senior Alert, ett nationellt kvalitetsregister och ett verktyg för att stödja vårdprevention

Samverkan med Närhälsan är regelbunden och gemensamma arbetssätt har utformats under året.

Under året har kontaktperson för Nära Vård deltagit i nätbaserade inspirationsträffar. Dessa kontaktpersoner informerar varandra om personcentrerade förhållningssätt, att överbrygga gränser och mellanrum mellan vårdgivare, proaktivt, hälsofrämjande och förebyggande arbete, digitala lösningar och välfärdsteknik.

MAS har skapat rutin för att stödja verksamhet i hantering av stöld av narkotika. Efter Lex Maria utredning kan man se att verksamhetens digitala verktyg säkerställer spårbarheten i läkemedelshanteringen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 17

Dnr 2024-000137

Sammanställning avvikelser, klagomål och synpunkter samt Lex Sarah 2023 - information

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Under 2023 genomfördes en sammanställning av avvikelser, klagomål och Lex Sarah-rapporter inom socialtjänst och vård och omsorg i Vårgårda kommun. Syftet var att identifiera brister och förbättringsområden för att säkerställa god kvalitet i verksamheten. Enligt kvalitetsledningssystemet enligt SOSFS 2011:9 är socialtjänsten skyldig att hantera avvikelser enligt gällande föreskrifter och rutiner. Sammanställningen av avvikelser från verksamheter enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service (LSS) visade att återkommande brister var personalbrist som hindrar utförandet av insatser samt brister i följsamhet av genomförandeplaner. Klagomål och synpunkter från brukare och närstående inkom främst inom hemtjänsten, ofta relaterade till uteblivna insatser och bristande bemötande. Liknande mönster sågs i LSS-verksamheterna, där vikariebrist var en vanlig orsak till avvikelser. Några allvarliga händelser rapporterades också enligt Lex Sarah, där endast en utlöste en anmälan till tillsynsmyndigheten. Analysen pekade bland annat på brister i genomförandeplaner och bemötande, med åtgärder vidtagna av enhetschefer för att förbättra situationen. Fortlöpande arbete behövs för att säkerställa hög kvalitet och förebygga brister inom socialtjänst och vård och omsorg genom förbättringar i personalens kompetens, kommunikation och rutiner för att möta brukarnas behov på ett adekvat sätt.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar emot informationen.

I omsorgsutskottet

Hjalmar Lorentzon redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 18

Dnr 2024-000128

Uppföljning av intern kontroll per den 31 december 2023

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner föreslagna åtgärder utifrån uppföljningen av den interna kontrollen per den 31 december 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll i kommunen. Enligt 6 kap 6 § kommunallagen ska var och en inom sitt område se till att verksamheten inom kommunen bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kommunstyrelsen ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Kommunstyrelsen har även att se till att myndighetsnämnderna årligen genomför beslutad intern kontroll.

Förvaltningen har genomfört granskningar inom identifierade riskområden i enlighet med Plan för intern kontroll 2023. Iakttagelser som framkommit vid granskningen visar på utvecklingsområden och ska användas i förvaltningen som underlag för förbättringar i syfte att kvalitetssäkra processerna inom berörda områden. Verksamhetschefer är ansvariga för genomförande och återkoppling till kommunstyrelsen samt respektive myndighetsnämnder. I enlighet med antagna Riktlinjer för intern kontroll ska kommunstyrelsen med utgångspunkt från uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och i de fall förbättringar behöver göras föreslå om sådana.

Det är också viktigt att utvärdering leder till att åtgärder vidtas till förbättringar av eventuella brister i kontrollsystemet. Under respektive kontrollmoment är målsättningen att statistik som relaterar till individer ska vara insamlad, analyserad och presenterad efter kön. Könsuppdeld statistik synliggör eventuella skillnader mellan kvinnor och mäns förutsättningar, livsvillkor och behov. Om ojämställdhet upptäcks ska åtgärder föreslås som bidrar till jämställdhet. Förvaltningen kan förbättra arbetet mycket med att samla in statistik som är könsuppdeldad vid kontrollerna. I de fall där detta har skett har dock inga sådana skillnader konstaterats vid denna uppföljning. En väl genomarbetad intern kontroll bidrar till en effektiv och säker verksamhet med god ekonomisk hushållning, vilket är en viktig del i en väl fungerande styrning och uppföljning. Förbättringarna som genomförs utifrån

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

granskningarna ska bidra till att verksamheten uppnår sina mål så kostnadseffektivt som möjligt, att tillgångar skyddas och oönskade händelser Vårgårda kommun och effekter undviks. Målet är att minska kvalitetsbristkostnaderna och uppnå så mycket nytta för Vårgårdaborna som möjligt för pengarna.

Att barns bästa ska sättas i främsta rummet samt att särskild hänsyn ska tas till barn i behov av särskilt stöd behöver särskilt beaktas vid uppföljningen, så att de brister som konstateras åtgärdas och säkerställs att de inte uppkommer igen.

Närvaro, diskriminering och kränkningar samt stöd till de elever som behöver är viktiga förutsättningar för att eleverna ska vara trygga, ha goda relationer och klara kunskapskraven i skolan. Trots att samma kontrollmoment har funnits med sedan flera år tillbaka har inte alltid resultaten vid granskningarna visat på förbättringar.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner föreslagna åtgärder utifrån uppföljningen av den interna kontrollen per den 31 december 2023.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 19

Dnr 2024-000068

Trygg hemgång, uppföljning - information

Omsorgsutskottets beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Insats Trygg hemgång.

Syftet är att trygga upp i hemmet efter hur behov ser ut från en sjukhusvistelse. Flera professioner finns runt om brukaren för att skapa en trygghet inför hemgången och i hemmet. Man möts upp i hemmet när man kommer och går igenom det stöd som behövs för personen. Ett behov kan också variera och särskilt efter en hemkomst från sjukhus och där är insatsen Trygg hemgång är en insats för att kunna se dagsbehov. Inom en 2 veckors period efter hemkomst kommer biståndshandläggaren och gör en utredning över behov och följer upp hur det gått i hemmet.

Myndighetsnämnden antog nya riktlinjer 2018-08-14 att en person som skrivs ut från slutenvården skall i första hand återgå till sin bostad. Det är utgångspunkten och intentionen men i undantagsfall kan en korttidsvistelse bli aktuellt.

- Undantagsfall kan vara ex. att personens bostad behöver anpassas och hjälpmedel kan behövas ordnas med inför hemgång.
- Att personens behov av vård och omsorg inte kan tillgodoses i hemmet.
- Att rehab träning ej kan tillgodoses i hemmet.
- Att personen är så nedsatt både kognitivt och fysiskt att han/hon utsätter sig själv och andra för skada. Oförmåga att larma på personal.

Myndighet Vård och omsorg arbetar alltid med denna utgångspunkt. Korttidsvistelse är inte en förlängd arm av sjukvården. Det myndigheten har noterat är att många personer varit i så dåligt skick att det inte har gått att använda "Trygg hemgång" som insats utan där man använt korttidsvistelse i anslutning till utskrivning från slutenvården. Ett omtag om insatsen togs i början av år 2023 och förvaltningen kan se en ökning av beviljad insats under år 2023. Förvaltningen har arbetat med denna utgångspunkt att alltid återgå till hemmet direkt efter utskrivning från slutenvården. Vissa personer

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

går hem med hemtjänst direkt vid utskrivning och då har bedömningen gjorts att det anses vara en tillräcklig insats och då har ”Trygg hemgång” inte varit aktuellt.

Förvaltningens förslag till beslut

Omsorgsutskottet tar emot informationen.

I omsorgsutskottet

Malin Hummel redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 20

Dnr 2024-000124

Månadsuppföljning per sista februari 2024

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner upprättad månadsuppföljning per sista februari 2024.

Sammanfattning av ärendet

Prognosen för året pekar mot ett resultat på 8 800 tkr vilket är 300 tkr högre än budgeterat. Jämfört med skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår prognostiserat resultat till en procent vilket är i nivå med det budgeterade resultatet på en procent. Skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas bli 14 050 tkr högre än budgeterat, verksamheterna prognostiserar ett underskott på 9 250 tkr och gemensamma kostnader beräknas bli 200 tkr högre än budgeterat.

Hållbarhetsanalys

Utifrån en hållbarhetsanalys visar månadsuppföljningen med prognos per den sista februari inte ha någon påverkan på verksamheten på kort sikt. Långsiktigt kan ökade verksamhetskostnader leda till framtida besparingar och effektiviseringskrav.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner upprättad månadsuppföljning per sista februari 2024.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 21

Dnr 2024-000076

Förnyad rekommendation från SKR till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Vårgårda kommun tilläggsfinansierar satsningen kring en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård om max 1,95 kr per invånare under åren 2025-2028.

Sammanfattning av ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har fattat beslut om en rekommendation för gemensam finansiering av långsiktig kunskapsstyrning inom socialtjänstens verksamheter. SKR arbetar på uppdrag av kommunerna för att stödja utvecklingen av en jämlik, jämställd och kunskapsbaserad socialtjänst. Den nuvarande rekommendationen sträcker sig till och med 2024, och för att fortsätta arbetet behövs ett nytt ställningstagande från SKR:s styrelse och kommunerna.

SKR betonar behovet av att tillsammans möta komplexa utmaningar genom effektivisering, där målet är att uppnå bättre resultat för invånare i behov av samhällets stöd. Regeringen har också lyft fram vikten av ett kunskapsbaserat arbete inför att en ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft den 1 juli 2025.

De områden som ingår i den förnyade rekommendationen för perioden 2025-2028 inkluderar uppföljning och analys, nationella kvalitetsregister, nationella brukarundersökningar, stöd för individbaserad systematisk uppföljning, och samordning av kommunernas medverkan i Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård. Det finns ett behov av långsiktigt åtagande och samarbete mellan kommunerna och SKR.

För att den nationella kunskapsstyrningen ska kunna fortgå på det sätt som sker nu krävs tilläggsfinansiering från kommunerna vilket SKR föreslår kommunerna, och en majoritet av kommunerna behöver anta denna rekommendation. Kostnaden kommer maximalt uppgå till 1,95 kr/invånare.

Den gemensamma finansieringen för en kunskapsbaserad socialtjänst och hälso- och sjukvård har funnits sedan 2020 och kommer för Vårgårdas del maximalt att landa på 24 300 :- (nuvarande befolkningsmängd). Beslutet bedöms ha en positiv inverkan på social hållbarhet, ingen påverkan på

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

hållbar miljö och ingen påverkan på ekonomisk hållbarhet då finansieringen täcks inom budgetramen.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Vårgårda kommun tilläggsfinansierar satsningen kring en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård om max 1,95 kr per invånare under åren 2025-2028.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 22

Dnr 2024-000125

Årsredovisning med verksamhetsberättelse för 2023

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Upprättad Årsredovisning för 2023 godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Årsredovisning 2023 för Vårgårda kommun är upprättad. Årsredovisningen redovisar måluppfyllelse samt analyser av utfall i målavstämningen.

Koncernens resultat för 2023 blev 6,4 mnkr (37,3 mnkr föregående år), varav Vårgårda kommun redovisar ett resultat på 6,1 mnkr. I den sammanställda redovisningen för koncernen har elimineringar gjorts med 11,1 mnkr.

Koncernens resultat är 30,9 mnkr lägre jämfört med föregående år. Det lägre resultatet beror främst på inflation och högre ränteläge. Framför allt har pensionskostnaderna ökat. Kommunen har också haft en lägre intäktsökning för skatteintäkter och generella bidrag jämfört med de senaste åren.

Kommunen redovisar ett resultat på 6,1 mnkr, vilket är lägre än det budgeterade resultatet på 9,6 mnkr. I förhållande till skatteintäkterna och generella statsbidrag uppgår årets resultat till 0,7 procent. Under den senaste treårsperioden är det genomsnittliga resultatet 3,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär att kommunen klarar det finansiella resultatmålet.

Kommunens förvaltning tillsammans med politisk verksamhet redovisar ett underskott på 19 mnkr. Vård och omsorg samt förskola/grundskola redovisar de största avvikelserna mot budget. Vård och omsorg överskrider budget med 13 mnkr. Högre personalkostnader och högre antal hemtjänststimmar jämfört med budget förklarar stora delar av underskottet. Underskottet på 6 mnkr inom förskola/grundskola beror till största del på köp av verksamhet samt högre personalkostnader.

Kapitalkostnaderna redovisar ett överskott på 3 mnkr. Detta på grund av att budgeterade flerårsprojekt inte färdigställts och därmed inte aktiverats.

Kommunens nettoinvesteringar uppgår till 106,4 mnkr, vilket understeg budgeten inklusive ombudgeteringar med 82 mnkr. Investeringsutgifter har egenfinansierats till 43,5 procent.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsutskottet

Utöver målavstämning och räkenskaper, redogör även årsredovisningen för koncernen, ekonomiska analyser samt förvaltningens driftutfall. Årsredovisningen innehåller också ett personalavsnitt som bland annat tar upp personalnyckeltal, sjukfrånvaro och personalvårdsprogram.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Upprättad Årsredovisning för 2023 godkänns.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 23

Dnr 2024-000023

Ny förbundsordning Sjuhärads Samordningsförbund

Omsorgsutskottets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Ny förbundsordning för Sjuhärads samordningsförbund antas.

Sammanfattning av ärendet

Förbundsstyrelsen för Sjuhärads samordningsförbund har vid möte 2023-12-15 (§ 56) antagit ett förslag till ny förbundsordning för Sjuhärads samordningsförbund. Förslaget är en uppdatering i enlighet med lagkrav och medlemmars önskemål efter remiss. Avsikten är att ny förbundsordning ska träda i kraft från och med 1 juli 2024. För att så ska kunna ske behöver samtliga medlemmar besluta om att anta den nya förbundsordningen, i stället för den nu rådande.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

Ny förbundsordning för Sjuhärads samordningsförbund antas.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson redogör för ärendet.

Omsorgsutskottet

§ 24

Dnr 2024-000020

Rapporter omsorgsutskottet 2024

Omsorgsutskottets beslut

Omsorgsutskottet tar emot redovisningen av rapporterna.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen rapporterar om vissa frågor.

Om möjligt ska ärendet analyseras i samband med att rapporter lämnas.

Förvaltningens förslag till beslut

Omsorgsutskottet tar emot redovisningen av rapporterna.

I omsorgsutskottet

Maria Olsson rapporterar om:

- Avslutad Lex Sarah
- Avslutad Lex Maria
- Ågatan, brandskydd
- Inkluderande arbetsliv – VGR-projekt
- Arbetsmiljöverket – nationell granskning av 600 boenden, tema hot och våld

Malin Hummel rapporterar om:

- Antal avslagsbeslut 2023

Ulrika Bergman rapporterar om:

- Nuläge byggnation SÄBO

Omsorgsutskottet

Övriga frågor

Omsorgsutskottet diskuterar möjliga verksamhetsbesök. Utskottet utlokaliserar majsammanträdet till Klockarebolet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande